

RESOLUCIJA EVROPSKEGA PARLAMENTA (EU) 2023/1842**z dne 10. maja 2023****s pripombami, ki so del sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna osmega, devetega, desetega in enajstega Evropskega razvojnega sklada za proračunsko leto 2021**

EVROPSKI PARLAMENT,

- ob upoštevanju sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna osmega, devetega, desetega in enajstega Evropskega razvojnega sklada za proračunsko leto 2021,
 - ob upoštevanju členov 99 in 100(3) ter Priloge V Poslovnika,
 - ob upoštevanju mnenja Odbora za razvoj,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za proračunski nadzor (A9-0114/2023),
- A. ker Unija razvojno sodelovanje, kot je opredeljeno v členih 208 do 210 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), izvaja v svetovnem okviru, opredeljenem z agendo Združenih narodov za trajnostni razvoj do leta 2030 („Agenda 2030“) in njenimi cilji trajnostnega razvoja;
- B. ker Unija sodeluje s številnimi državami v razvoju, da bi spodbujala gospodarski, socialni in okoljski razvoj, pri čemer je glavni cilj dolgoročno zmanjšanje revščine in njeno izkoreninjenje z zagotavljanjem razvojne in tehnične pomoči državam upravičenkam;
- C. ker je cilj te uredbe podpirati in spodbujati vrednote in interese Unije po vsem svetu, da bi se uresničevali cilji in načela zunanjega delovanja Unije iz člena 3(5) ter členov 8 in 21 Pogodbe o Evropski uniji;
- D. ker se je iz evropskih razvojnih skladov v obdobju 1959–2020 afriškim, karibskim in pacifiškim državam (države AKP) in čezmorskim državam in ozemljem (ČDO) zagotavljala pomoč za razvojno sodelovanje; ker je bil odnos Unije z državami AKP in ČDO urejen v okviru partnerskega sporazuma, ki je bil podpisan v Cotonouju (Sporazum iz Cotonouja) 23. junija 2000 za obdobje 20 let, pozneje pa podaljšan do 30. junija 2022;
- E. ker je enajsti Evropski razvojni sklad (ERS) dosegel zadnjo fazo, saj je 31. decembra 2020 začela veljati njegova samoderogacijska klavzula, od leta 2021 pa so programi ERS vključeni v večletni finančni okvir Unije; ker se bodo kljub temu do 31. decembra 2023 še vedno podpisovale posebne pogodbe za obstoječe sporazume o financiranju;
- F. ker je bila v večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027 pomoč državam AKP za razvojno sodelovanje vključena v Instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa (NDICI – Globalna Evropa), pomoč ČDO za razvojno sodelovanje pa v Sklep o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj, tudi Grenlandije⁽¹⁾;
- G. ker osmi, deveti, deseti in enajsti ERS niso bili vključeni v splošni proračun Unije in se bodo do njihovega zaključka še naprej izvajali ločeno, kar velja tudi za poročanje o njih;
- H. ker ERS skoraj v celoti upravlja Generalni direktorat Komisije za mednarodna partnerstva (GD INTPA)⁽²⁾, majhen delež (0,25 %) odhodkov ERS za leto 2021 pa Generalni direktorat za evropsko civilno zaščito in evropske operacije humanitarne pomoči;

⁽¹⁾ Sklep Sveta (EU) 2021/1764 z dne 5. oktobra 2021 o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj Evropski uniji, vključno z odnosi med Evropsko unijo na eni strani ter Grenlandijo in Kraljevino Dansko na drugi strani (Sklep o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj, vključno z Grenlandijo) (UL L 355, 7.10.2021, str. 6).

⁽²⁾ Generalni direktorat za mednarodno sodelovanje in razvoj (GD DEVCO) je januarja 2021 postal Generalni direktorat za mednarodna partnerstva (GD INTPA).

- I. ker se razvojno sodelovanje spreminja, tako da namesto bolj tradicionalne osredotočenosti na socialne sektorje dobiva večji poudarek na skupnih interesih, vključno z naložbami, trgovino in razvojem gospodarskih sektorjev z veliko dodano vrednostjo, trajnostnim razvojem, izobraževanjem in enakostjo spolov;
- J. ker so potrebne strukturne spremembe v kmetijskem sektorju partnerskih držav v razvoju, zlasti krepitev vloge lokalnih malih kmetov, da bi jim omogočili uporabo novih kmetijskih tehnologij, izvajanje sodobnih metod gospodarjenja z vodo in lažji dostop do trga;
- K. ker Unija s pristopom Ekipa Evropa ⁽³⁾ z državami članicami sodeluje na lokalni ravni, skupaj z lokalnimi upravičenci in drugimi donatorji, da bi v partnerskih državah dosegli konkreten učinek in korenite spremembe; opozarja, da mora proračunska podpora ustrezati potrebam partnerskih držav in ključnim politikam Unije; opozarja, da je treba meriti tudi uspešnost programov in njihov učinek v partnerskih državah in vpliv na civilno prebivalstvo;
- L. ker je razvojno sodelovanje v skupni pristojnosti držav članic in Unije ter člen 208 PDEU posebej določa, da se politika razvojnega sodelovanja Unije in politika držav članic med seboj dopolnjujeta in krepiata;
- M. ker lahko Unija in države članice sprejmejo skupne ukrepe in se medsebojno obveščajo o ukrepih, ki se izvajajo na področju razvojnega sodelovanja;
- N. ker je trajnostnost bistvena za doseganje zastavljenih ciljev in rezultatov, zlasti dolgoročnega učinka razvojne pomoči;
- O. ker izvajanje evropskih razvojnih skladov (ERS) in splošni razvoj običajno potekata v tveganih, kompleksnih in hitro spreminjajočih se razmerah, ki so se leta 2021 še poslabšale zaradi pandemije covid-19 in nestabilnih političnih razmer v nekaterih partnerskih državah Unije, kar ovira izvajanje ERS in s tem povezanih revizijskih dejavnosti;
- P. ker se nenehno povečuje vrzel med sredstvi, ki so potrebna, in sredstvi, ki so na voljo, za odzivanje na vse hujše podnebne krize, lakoto, dolg, humanitarne in druge krize, zaradi katerih se prvič v zadnjih desetletjih povečuje neenakost med industrializiranimi in manj razvitimi državami ter zaostruje revščina;
- Q. ker je ne glede na predhodno izjavo za uspešno izvajanje proračunske podpore Unije ključno spodbujati preglednost, odgovornost, primerno skrbnost na področju človekovih pravic ter boj proti korupciji in goljufijam;
- R. ker se s humanitarne in razvojne pomočjo izraža dejanska solidarnost na svetovni ravni, ki je določena v Pogodbah in je v središču vrednot Unije;

Izvrševanje proračuna

1. želi spomniti na dogodka, ki sta zaznamovala leto 2021, in sicer je bilo to prvo leto, odkar je začela veljati samoderogacijska klavzula enajstega ERS (31. decembra 2020), kar pomeni, da v letu 2021 ni bilo nadaljnjih celotnih obveznosti za projekte v okviru enajstega ERS, poleg tega pa je v tem letu na finančno izvrševanje pogodb (posamezne obveznosti: 2 118 milijonov EUR) in plačil (3 393 milijonov EUR) desetega in enajstega ERS vplivala dolgotrajna kriza zaradi covid-19 ⁽⁴⁾;

⁽³⁾ Orodje, ki omogoča skupno načrtovanje in izvajanje, da lahko delegacije EU bolje sodelujejo z državami članicami in deležniki iz držav, <https://europa.eu/capacity4dev/wbt-team-europe>

⁽⁴⁾ Zaključni račun Evropskega razvojnega sklada za leto 2021, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022DC0321>

2. ugotavlja, da ERS obsega 46,1 % portfelja Generalnega direktorata Komisije za mednarodna partnerstva (GD INTPA) na področju plačil v letu 2021, ki so znašala 3 435 milijonov EUR (91,27 % letnega cilja); ugotavlja, da so plačila Evropske investicijske banke (EIB) znašala 613 milijonov EUR; ugotavlja, da od 31. decembra 2020, ko je začela veljati samoderegacijska klavzula enajstega ERS, v letu 2021 ni bilo novih obveznosti, razen obveznosti za sredstva, ki izhajajo iz vračil v okviru Sklada za spodbujanje naložb v državah AKP iz dejavnosti v okviru devetega, desetega in enajstega Evropskega razvojnega sklada; ugotavlja, da so plačila EIB iz Sklada za spodbujanje naložb v državah AKP znašala 179 milijonov EUR;
3. obžaluje, da zaradi dolgotrajnih okoliščin v zvezi s covidom-19 50 % delegacij v podsaharski Afriki ni doseglo svojega cilja glede minimalnih napovedanih plačil (90 %); poudarja, da sem spadajo zlasti Madagaskar, ki je skoraj popolnoma zaprl svoje meje, zaradi česar je bilo zelo težko nadaljevati izvajanje, kot je bilo prvotno predvideno, Čad in Gambija zaradi začasno ustavljenega ali zapoznelega izvajanja; ter Etiopija, Gvineja (Conakry) in Mali, kjer so na operacije močno vplivale politične krize, kar je imelo občutne posledice za predvidena plačila proračunske podpore; poleg tega ugotavlja, da so omejitve zaradi covida-19 vplivale tudi na izvajanje v Pacifiku in na Karibih, medtem ko so na Fidžiju in Haitiju negativni stranski učinki poslabšanja gospodarskih, socialnih in političnih razmer znatno vplivali na infrastrukturne projekte;
4. pozdravlja, da si GD INTPA redno prizadeva za zmanjšanje starega predhodnega financiranja in starih neporabljenih sredstev za prevzete obveznosti, pri čemer je cilj zmanjšanje za 35 %; ugotavlja, da je GD INTPA ta cilj presegel, tako da je staro predhodno financiranje ERS zmanjšal za 46 % (50 % za druga področja pomoči), stara neporabljena sredstva za prevzete obveznosti ERS in na njegovem celotnem področju pristojnosti pa za 39 %;
5. ugotavlja, da je GD INTPA dosegel cilj, da bi bilo starih iztečenih pogodb za ERS največ 15 %; ugotavlja, da je dosegel rezultat 13 % za ERS, na svojem celotnem področju odgovornosti pa 10 %; ugotavlja, da se stanje v zvezi z ERS od leta 2017 nenehno izboljšuje;

Učinek dejavnosti v računovodskih izkazih

6. ugotavlja, da se je predhodno financiranje zmanjšalo za 101 milijon EUR, večinoma zaradi manjšega števila izplačanih predujmov, ki je posledica zmanjšane števila podpisanih pogodb (3 670 milijonov EUR v letu 2020 v primerjavi z 2 118 milijonov EUR v letu 2021); ugotavlja tudi, da je bilo to zmanjšanje predvsem posledica izzivov, ki so jih povzročile trenutna pandemija covida-19 in geopolitične krize, zaradi tega znatnega zmanjšanja predhodnega financiranja in drugih plačil pa so se denarna sredstva in njihovi ustrezniki povečali za 266 milijonov EUR;
7. ugotavlja, da so se zaradi precej manjšega števila odprtih pogodb ob koncu leta 2021, ki je bilo posledica postopnega opuščanja ERS ter negativnega učinka trenutne krize zaradi pandemije covida-19 in geopolitičnih kriz na podpisovanje novih pogodb, znatno zmanjšali vnaprej vračunani stroški, in sicer za 519 milijonov EUR;
8. poleg tega ugotavlja, da ima zmanjšanje odhodkov za instrumente pomoči za skupno 1 743 milijonov EUR skupni učinek, saj so zahtevni pogoji, povezani s pandemijo covida-19, in nestabilne geopolitične razmere v več državah ovirali izvajanje dejavnosti ERS v letu 2021, hkrati so se zmanjšale dejavnosti v okviru desetega in prejšnjih ERS, kar je v skladu s postopnim opuščanjem teh ERS, zato je bilo v njihovem okviru manj odprtih pogodb;
9. ugotavlja, da sta učinkovito izvajanje in ustrezno financiranje sredstvi za zagotavljanje legitimnosti in učinkovitosti razvojnega sodelovanja Unije; meni, da dlje kot trajajo pogodbe v okviru razvojne politike, bolj bodo projekti trajnostni;

10. ugotavlja, da bodo sredstva Evropskega razvojnega sklada v višini 600 000 000 EUR za druge ukrepe v državah AKP, ki so jih države članice nedavno sprostile, zdaj uporabljena za ukrepe za ublažitev svetovne krize zaradi pomanjkanja hrane; vztraja, da je treba s temi sredstvi zagotoviti nadaljnjo podporo lokalnemu malemu kmetijstvu, pa tudi agroekološkim praksam in trajnostnim ribolovnim metodam, saj omogočajo prehransko neodvisnost lokalnih skupnosti, zaradi česar so manj odvisne od stalnih sprememb na svetovnih trgih prehrane in kmetijstva; poziva države članice, naj se odslej dosledno vzdržijo prejetja vračil sproščenih sredstev ERS, saj so nujno potrebna za kritje nujnih potreb v državah AKP, pri čemer je treba upoštevati zaveze Unije in držav članic v zvezi s financiranjem razvoja, pa tudi obveznosti iz pogodbe o skladnosti politik za razvoj;
11. poudarja tudi, da so za odpravo temeljnih vzrokov prehranske krize potrebne strukturne spremembe v kmetijskem sektorju partnerskih držav v razvoju, zlasti krepitev vloge lokalnih malih kmetov, da bi jim omogočili uporabo novih kmetijskih tehnologij, izvajanje sodobnih metod gospodarjenja z vodo in lažji dostop do trga;

Zanesljivost zaključnega računa

12. ugotavlja, da je proračun osmega ERS (1995–2000) znašal 12,8 milijarde EUR, proračun devetega ERS (2000–2007) 13,8 milijarde EUR, proračun desetega ERS (2008–2013) 22,7 milijarde EUR, proračun enajstega ERS pa znaša 30,5 milijarde EUR, od česar je 29,1 milijarde EUR dodeljene državam AKP, 0,4 milijarde EUR je dodeljene ČDO, 1,1 milijarde EUR pa je namenjene za upravne stroške;
13. ugotavlja, da je Komisija leta 2019 zaključila preostale nezaključene posle v zvezi s projekti osmega ERS, vsa sredstva in sproščene obveznosti pa prerazporedila v deveti ERS; poleg tega ugotavlja, da je Komisija leta 2021 napovedala finančni in operativni zaključek osmega ERS ter da so bile dokončane vse zadevne dejavnosti in opravljeni vsi pregledi in kontrole, v zaključnem računu ERS pa so zaključene vse pogodbe in sklepi o financiranju;
14. pozdravlja, da je Računsko sodišče v letnem poročilu o dejavnostih, financiranih iz osmega, devetega, desetega in enajstega ERS, za proračunsko leto 2021 ugotovilo, da zaključni račun za proračunsko leto, ki se je končalo 31. decembra 2021, v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavlja finančni položaj ERS in rezultate njihovih dejavnosti ter njihove denarne tokove in spremembe čistih sredstev za leto, ki se je takrat končalo, v skladu z določbami Uredbe Sveta (EU) 2018/1877 ^(⁵) (finančna uredba za ERS) in računovodskimi standardi za javni sektor;
15. se zaveda, da bo zaradi vključitve programov ERS v večletni finančni okvir Unije revizija Evropskega računskega sodišča postopoma ukinjena, ko se bodo plačila iz ERS zmanjševala, plačila iz proračuna EU pa povečevala; je seznanjen, da bo Računsko sodišče vire postopoma preusmerjalo v revizijo proračuna Unije; je seznanjen tudi, da se bo za pripravo izjave o zanesljivosti za leto 2022 uporabil sedanji pristop (ločeno poročilo o ERS);

Zakonitost in pravilnost transakcij, povezanih z zaključnim računom

16. pozdravlja mnenje Računskega sodišča, da so prihodki, povezani z zaključnim računom za leto, ki se je končalo 31. decembra 2021, v vseh pomembnih pogledih zakoniti in pravilni;
17. ponovno izraža zaskrbljenost zaradi številnih možnih razlogov za več zaporednih negativnih mnenj Računskega sodišča o zakonitosti in pravilnosti odhodkov, saj so na odhodke, sprejete v zaključnem računu za leto, ki se je končalo 31. decembra 2021, pomembno vplivale napake;

⁽⁵⁾ Uredba Sveta (EU) 2018/1877 z dne 26. novembra 2018 o finančni uredbi, ki se uporablja za 11. Evropski razvojni sklad, in razveljavitvi Uredbe (EU) 2015/323 (UL L 307, 3.12.2018, str. 1).

18. ugotavlja, da je Računsko sodišče v okviru revizije pravilnosti transakcij preučilo vzorec 140 transakcij, ki so bile reprezentativne za vse vrste porabe iz ERS; ugotavlja tudi, da je bilo v vzorec zajetih 26 transakcij, povezanih z nujnim skrbniškim skladom Evropske unije za Afriko, 92 transakcij, ki jih je odobrilo 17 delegacij EU ⁽⁶⁾, in 22 plačil, ki jih je odobrila sedež Komisije ⁽⁷⁾;
19. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je 54 od 140 preučenih transakcij (38,8 %) vsebovalo napake, leta 2020 pa je bilo takih transakcij v enako velikem vzorcu 36 (25,7 %); poleg tega poudarja, da je Računsko sodišče opredelilo 43 napak (leta 2020 jih je bilo 31), na podlagi katerih je ocenilo, da stopnja napake za proračunsko leto 2021 znaša 4,6 % (3,8 % leta 2020);
20. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da tipologija napak, ugotovljenih v proračunskem letu 2021, sledi vzorcu iz leta 2020, in sicer obsega ocenjeno napako v zvezi z neupravičenimi odhodki (38,6 % leta 2021, 38,2 % leta 2020), resnim neizpolnjevanjem pravil o javnem naročanju (14,6 % leta 2021, 2,2 % leta 2020), pomanjkanjem bistvenih dokazil (23,3 % leta 2021, 38,3 % leta 2020) in neupravičenimi odhodki (18,1 % leta 2021, 14,9 % leta 2020);
21. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da ocenjena stopnja napake sistematično presega prag pomembnosti (2 %), saj so v proračunskem letu 2021 napake vplivale na 4,6 % odhodkov osmega, devetega, desetega in enajstega ERS (v primerjavi s 3,8 % leta 2020, 3,5 % leta 2019, 5,2 % leta 2018, 4,5 % leta 2017, 3,3 % leta 2016, 3,8 % leta 2014 in 2015, 3,4 % leta 2013 ter 3 % leta 2012); ugotavlja, da se je ocenjena stopnja napake v primerjavi s proračunskim letom 2020 zvišala za 0,8 % (0,3 % leta 2020); ponovno poudarja, da je nujno treba učinkovito obravnavati vzroke tega zvišanja;
22. se zaveda, da Računsko sodišče leta 2020 zaradi pandemije covida-19 ni moglo opraviti obiskov na kraju samem v delegacijah EU ⁽⁸⁾, kar mu je preprečilo izvajanje nekaterih revizijskih postopkov, zlasti preverjanje izvajanja pogodb za izbrane transakcije, zato je bilo njegovo revizijsko delo omejeno predvsem na dokumentacijske preglede transakcij in projektov ter razgovore z revidiranci na daljavo; vendar ugotavlja, da glede na odgovore Komisije na vprašanja za pisni odgovor in razpravo v Odboru Parlamenta za proračunski nadzor ni dokazov, da bi se zaradi neizvajanja teh obiskov povečale zlorabe sredstev; poleg tega ugotavlja, da je po mnenju Komisije pristop Ekipe Evropa prispeval k veliko tesnejšemu usklajevanju na ravni držav upravičenk med Unije in njenimi državami članicami, zato sta se povečali učinkovitost in odgovornost;

Preglednost in učinkovitost sistemov za spremljanje in zagotavljanje

23. je seznanjen z zaključkom GD INTPA o stroškovni učinkovitosti kontrol, za katere je odgovoren (uspešnost, učinkovitost in ekonomičnost njegovega sistema kontrol) ⁽⁹⁾; vendar opozarja na mnenje Računskega sodišča, da pogostost odkritih napak, vključno z nekaterimi, ki jih vsebujejo končni zahtevki, za katere so bile opravljene predhodne zunanje revizije in preverjanja odhodkov, kot v prejšnjih letih kaže na slabosti v teh pregledih; poziva Komisijo, naj glede na visoko stopnjo napak vsako leto pregleda svojo strategijo predhodnih in naknadnih revizij ter nadalje posploši digitalizacijo za bolj sistematične kontrole, pri čemer naj prednostno obravnava partnerske države, v katerih je bilo ugotovljenih največ napak;
24. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da so Komisija in njeni izvajalski partnerji letos tako kot leta 2020 v transakcijah v zvezi z nepovratnimi sredstvi in sporazumi o prispevku in prenosu pooblastil z državami upravičenkami, mednarodnimi organizacijami in agencijami držav članic naredili več napak kot pri drugih vrstah podpore (kot je podpora za javna naročila gradenj, blaga in storitev); ugotavlja tudi, da je 39 od 92 takih transakcij, ki jih je preučilo Računsko sodišče, vsebovalo količinsko opredeljive napake, kar znaša 81 % ocenjene stopnje napake;

⁽⁶⁾ Bocvana, Burkina Faso, Džibuti, Vzhodni Timor, Etiopija, Gana, Gvineja Bissau, Haiti, Jamajka, Liberija, Malavi, Mali, Niger, Nigerija, Tanzanija, Uganda in Zambija.

⁽⁷⁾ Vseh 140 plačil je bilo izvedenih prek GD INTPA.

⁽⁸⁾ Bocvana, Burkina Faso, Etiopija, Gana, Gvineja Bissau, Haiti, Liberija, Malavi, Niger, Nigerija, Tanzanija, Uganda in Zambija.

⁽⁹⁾ Letno poročilo o dejavnostih GD INTPA za leto 2021, str. 51.

25. se zaveda, da Komisija, kot je navedla v odgovorih ⁽¹⁰⁾ na letno poročilo Računskega sodišča, v tretjih državah deluje v kompleksnih političnih in tehničnih okvirih ter sodeluje s številnimi partnerji, kot so partnerske države, mednarodne organizacije in agencije držav članic; poleg tega ugotavlja, da se akcijski načrti redno izvajajo, da bi bile stopnje napak čim nižje, vendar Komisija meni, da scenarij brez napak v tem okviru ni verjeten;
26. v skladu z ugotovitvami Računskega sodišča znova poziva Komisijo, naj ponovno preuči pristop stroškovne učinkovitosti, ki ga uporablja pri naknadnih pregledih, saj morda ni učinkovit in lahko vodi prav do pomanjkljivosti, na katere opozarjata Računskega sodišča in Parlament;
27. na podlagi poročila Računskega sodišča z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je imela Komisija v 15 primerih količinsko opredeljive napake in osmih primerih količinsko neopredeljive napake dovolj informacij, da bi napako preprečila ali zaznala in popravila pred sprejetjem odhodkov; na podlagi ocene Računskega sodišča ugotavlja tudi, da bi bila ocenjena stopnja napake 2,4 odstotne točke nižja (v primerjavi z 1,19 odstotne točke leta 2020), če bi Komisija ustrezno uporabila vse informacije, ki jih je imela na voljo;
28. na podlagi poročila Računskega sodišča ugotavlja, da je bilo 25 transakcij, ki so vsebovale količinsko opredeljive napake in so k ocenjeni stopnji napake prispevale 1,9 odstotne točke, revidiranih ali pa je bilo v zvezi z njimi opravljeno preverjanje odhodkov; poleg tega ugotavlja, da sistem kontrol GD INTPA temelji na predhodnih pregledih, Računskega sodišča pa na podlagi informacij o dejansko opravljenem delu, ki so bile vključene v revizijsko poročilo/poročilo o preverjanju, ni moglo ocenilo, ali bi bilo med temi predhodnimi pregledi napake mogoče odkriti in popraviti, ker poročili nista zajemali niti vseh sporočenih odhodkov niti ustreznih podrobnosti, da bi lahko preverili, ali so bile postavke, v katerih je Računskega sodišča ugotovilo napake, vključene v predhodne preglede;
29. pozdravlja revizijo obsega preverjanj odhodkov, ki jo je Komisija opravila septembra 2021 in maja 2022; je seznanjen, da namerava Komisija dodatno poglobiti analize, obravnavati druge vidike, kot je vzorčenje, ter vključiti pridobljene izkušnje in odgovore uporabnikov okvirne revizijske pogodbe iz ankete, ki je bila izvedena februarja 2022;
30. poudarja, da je Računsko sodišče ugotovilo, da so transakcije zaradi specifičnih plačilnih pogojev manj izpostavljene napakam na dveh področjih porabe, in sicer na področjih (a) proračunske podpore ter (b) projektov z več donatorji, ki jih izvajajo mednarodne organizacije in za katere se uporablja hipotetični pristop ⁽¹¹⁾; ugotavlja, da je Računsko sodišče leta 2021 revidiralo štiri transakcije v zvezi s proračunsko podporo in osem projektov, za katere se je uporabljal hipotetični pristop in jih je upravljala mednarodna organizacija;
31. meni, da je nesprejemljivo, da so nekatere mednarodne organizacije kot v prejšnjih letih omogočile le omejen dostop do dokumentov (npr. v obliki, ki omogoča samo branje), tako da jih Računsko sodišče ni moglo kopirati, zaradi česar sta bila ovirana načrtovanje in izvajanje revizije ter so nastale zamude, Računsko sodišče pa ni moglo uveljaviti svoje temeljne pravice iz PDEU, kot je že navedlo v ugotovitvah v zvezi s tem v svojih letnih poročilih za leti 2018 in 2020; se zaveda, da si Komisija prizadeva obravnavati to težavo, tako da z zadevnimi mednarodnimi organizacijami, katerih transakcije so prispevale k stopnji napake, dejavno sodeluje pri iskanju praktičnih rešitev in v dialogu na visoki ravni; pozdravlja nekaj pozitivnih rezultatov teh prizadevanj, saj je bilo sodelovanje s Svetovno banko za revizijo, ki jo je Računsko sodišče opravilo za leto 2021, boljše kot za leto 2020; kljub temu vztraja, da so potrebna večja prizadevanja in poziva Komisijo, naj nadaljuje z njimi in okrepi sodelovanje z mednarodnimi organizacijami, da bi Računskemu sodišču zagotovili popoln, neomejen in pravočasen dostop do vseh potrebnih informacij ter mu tako omogočili pregled zakonitosti in pravilnosti proračunskih odhodkov Unije;

⁽¹⁰⁾ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/annualreports-2021/annualreports-2021_SL.pdf, str. 383.

⁽¹¹⁾ Ko se prispevki Komisije za projekte z več donatorji združijo s prispevki drugih donatorjev in niso namensko rezervirani za posebne, ugotovljive postavke odhodkov, Komisija v skladu s hipotetičnim pristopom domneva, da so bila pri odhodkih pravila za upravičenost EU upoštevana, če skupni združeni znesek zajema dovolj upravičenih odhodkov za kritje prispevka EU, https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/annualreports-2021/annualreports-2021_SL.pdf

32. ugotavlja, da je po oceni v deseti študiji GD INTPA o stopnji preostale napake, ki jo je leta 2021 v njegovem imenu izvedel zunanji izvajalec, skupna stopnja preostale napake znašala 1,14 % (0,95 % leta 2020), kar je šesto leto zapored pod 2-odstotnim pragom pomembnosti, ki ga je določila Komisija;
33. na podlagi ocene Računskega sodišča poudarja, da študija o stopnji preostale napake ne pomeni dajanja zagotovila ali revizije, temelji pa na metodologiji in priročniku za študijo o stopnji preostale napake, ki ju zagotovi GD INTPA; poudarja tudi, da je Računsko sodišče v letnih poročilih o ERS za obdobje 2017–2020 opisalo omejitve pri študijah, ki bi lahko prispevale k temu, da se stopnja preostale napake sistematično ocenjuje prenizko;
34. je seznanjen z mnenjem Računskega sodišča, da je stopnja opiranja na delo drugih revizorjev eden ključnih vidikov študije o stopnji preostale napake in da so možni trije scenariji: a) brez opiranja na delo drugih revizorjev z obsežnim preizkušanjem podatkov; b) delno opiranje na delo drugih revizorjev z manj obsežnim preizkušanjem podatkov; c) popolno opiranje na delo drugih revizorjev brez nadaljnega preizkušanja; ugotavlja, da se je stopnja popolnega opiranja s 15 % v letu 2020 povečala na 34 % v letu 2021; se zato strinja z Računskim sodiščem, da je tako obsežno opiranje na delo drugih revizorjev v nasprotju z namenom študije o stopnji preostale napake, to je oceniti stopnjo napak, ki so ostale kljub vsem upravnim pregledom GD INTPA za njihovo preprečevanje, odkrivanje in popravljanje;
35. ugotavlja, da je GD INTPA od leta 2018 naprej znatno zmanjšal obseg pridržkov (tj. delež odhodkov, v zvezi s katerimi so bili izrečeni) v letnih poročilih o dejavnostih in da letno poročilo o dejavnostih za leto 2021 ne vsebuje pridržkov;
36. se strinja z Računskim sodiščem, da je nenavajanje pridržkov v letnem poročilu o dejavnostih za leto 2021 neutemeljeno in delno posledica omejitev študije o stopnji preostale napake, glede na to, da se ugotovitve Računskega sodišča o tej študiji nanašajo tudi na ocene, ki temeljijo na tej študiji, zneskov, pri katerih obstaja tveganje; ugotavlja, da po oceni GD INTPA skupni znesek, pri katerem obstaja tveganje ob plačilu, znaša 79,65 milijona EUR (1,41 % odhodkov leta 2021), skupni znesek, pri katerem obstaja tveganje ob zaključitvi, pa 66,03 milijona EUR; ugotavlja tudi, da bodo po oceni GD INTPA zaradi njegovih preverjanj v prihodnjih letih popravki v okviru zneska, pri katerem obstaja tveganje ob plačilu, znašali 13,62 milijona EUR (24 %) (ta znesek se imenuje popravljalna zmogljivost)⁽¹²⁾;
37. ugotavlja, da je GD INTPA po priporočilih Računskega sodišča iz njegovih letnih poročil za proračunski leti 2019 in 2020 preučil, kako bi lahko najbolje vključil priporočila Računskega sodišča, ter spremenil priročnik in metodologijo za študijo o stopnji preostale napake ob polnem upoštevanju predvidenih stroškov in koristi; ugotavlja, da je GD INTPA priročnik in metodologijo za študijo o stopnji preostale napake posodobil januarja 2022;
38. ugotavlja, da si GD INTPA prizadeva izboljšati kakovost svojih podatkov za izračun popravljalne zmogljivosti ter da je v letu 2021 še naprej izvajal dejavnosti usposabljanja in ozaveščanja o izterjavah ter kakovosti računovodskih podatkov; ugotavlja, da je kot v prejšnjih letih izvajal ciljno usmerjene preglede nalogov za izterjavo, da bi popravil ugotovljena neskladja; ugotavlja, da je Računsko sodišče pregledalo izračun popravljalne zmogljivosti za leto 2021 in po preizkusu 35 % celotne populacije izterjav (po vrednosti) v vzorcu ni odkrilo napak;
39. pozdravlja vzpostavitev preglednice šestih finančnih kazalnikov⁽¹³⁾, da bi bolj uskladili računovodsko poročanje v vseh generalnih direktoratih Komisije; ugotavlja, da so bili leta 2021 dodani še štirje kazalniki⁽¹⁴⁾; ugotavlja, da se je v letu 2021 za ERS in skrbniške sklade uporabljalo šest od teh desetih kazalnikov; ugotavlja, da je GD INTPA pri skupnem črpanju obveznosti leta 2021 dosegel 99-odstotni rezultat za proračun Unije in 97-odstotni rezultat za ERS (95 % oziroma 94 % leta 2020), pri pravočasnih plačilih pa je leta 2021 dosegel 97-odstotni rezultat za proračun Unije in 95-odstotni rezultat za ERS (98 % oziroma 97 % leta 2020);

⁽¹²⁾ Letno poročilo GD INTPA o dejavnostih za leto 2021, str. 34.

⁽¹³⁾ Ti kazalniki so: 1) izvrševanje odobritev za prevzem obveznosti; (2) izvrševanje napovedi glede odobritev za prevzem obveznosti; (3) izvrševanje odobritev plačil; (4) izvrševanje napovedi glede odobritev plačil; (5) skupno črpanje obveznosti in (6) pravočasna plačila.

⁽¹⁴⁾ Štirje dodatni kazalniki so: 7) pravočasne sprostitev obveznosti, 8) čas za evidentiranje računa, 9) kakovost računovodskih podatkov, 10) kakovost podatkov o upravljanju.

Preprečevanje, odkrivanje in popravljanje goljufij

40. ugotavlja, da je GD INTPA na podlagi metodologije Evropskega urada za boj proti goljufijam (OLAF) oblikoval svojo strategijo za boj proti goljufijam, ki jo uporablja od leta 2014 in jo je od takrat trikrat posodobil, nazadnje leta 2021; ugotavlja, da se izvajanje strategije spremlja, vodstvo pa prejema polletna poročila o preiskavah urada OLAF v teku in nadaljnjih ukrepih v zvezi z njegovimi priporočili; poleg tega ugotavlja, da novi akcijski načrt, ki ga je GD INTPA sprejel leta 2021, vsebuje 16 notranjih ukrepov, od katerih je bilo 80 % izvedenih do navedenega roka ali v skladu s predvidenim ponavljanjem, preostalih 20 % ukrepov pa je v teku ali je rok za njihovo izvedbo določen v letu 2022 in bodo predvidoma dokončani leta 2022 ⁽¹⁵⁾;
41. ugotavlja, da je GD INTPA prispeval tudi k strategiji Komisije za boj proti goljufijam in pravočasno izvedel akcijski ukrep Komisije proti goljufijam št. 33 (SWD(2021)0262) ⁽¹⁶⁾; obžaluje, da je GD INTPA sprejel nadaljnje ukrepe v zvezi z le 33 % finančnih poročil urada OLAF in da je bilo skupno v celoti izvedenih 20 % finančnih priporočil (izdanih v obdobju 2017–2021), 20 % jih je bilo izvedenih delno, 60 % pa jih je v postopku izvajanja ali analize; vztraja, da je treba doseči višjo raven izvajanja priporočil urada OLAF, čeprav so težave, ki se vedno znova pojavljajo pri tem, posledica pravnih posebnosti in omejitev, kot so dolgotrajni sodni postopki, zastaranja in stečajni;
42. ugotavlja, da je GD INTPA konec leta 2021 vedel za 23 preiskav v teku (17 leta 2020, 19 leta 2019) ter da je urad OLAF tri preiskave zaključil s finančnimi, upravnimi in/ali sodnimi priporočili, dve preiskavi pa brez priporočil;
43. pozdravlja novo spletno usposabljanje o preprečevanju goljufij v zunanjih odnosih Unije, uvedbo informacijske kampanje za zunanje partnerje GD INTPA, nadaljnjo centralizacijo in razširjanje informacij korespondenta GD INTPA za preprečevanje goljufij v tesnem sodelovanju z mrežo tega GD za boj proti goljufijam in uradom OLAF, posodobitve spletnih strani in priročnikov, letno obvestilo ter informacijsko kampanjo za vse zaposlene o preprečevanju goljufij in orodjih za sankcioniranje goljufij;
44. poziva Komisijo, naj še izboljša kontrole, da bi zmanjšala število transakcijskih napak, in naj v celoti izvaja priporočila Računskega sodišča;
45. poudarja, da sta legitimnost in učinkovitost razvojnega sodelovanja Unije odvisni od pravilnega izvajanja dejavnosti in njihovega ustreznega financiranja; poziva Komisijo, naj še izboljša kontrole, da bi zmanjšala število transakcijskih napak, in naj v celoti izvaja priporočila Računskega sodišča;

Morebitni učinek izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije na zaključni račun ERS za leto 2021

46. ugotavlja, da se je po sklenitvi sporazuma o izstopu Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo (sporazum o izstopu) med pogodbenicama Združeno kraljestvo zavezalo, da bo do zaključitve enajstega ERS in vseh prejšnjih nezaključenih ERS še naprej sodelovalo v ERS; ugotavlja tudi, da bodo za Združeno kraljestvo veljale enake obveznosti, kot veljajo za države članice na podlagi notranjega sporazuma, s katerim je bil vzpostavljen enajsti ERS, pa tudi obveznosti, ki izhajajo iz prejšnjih ERS do njihove zaključitve;

⁽¹⁵⁾ Letno poročilo GD INTPA o dejavnostih za leto 2021, str. 43.

⁽¹⁶⁾ Med pogoje za proračunsko podporo vključiti posebne ukrepe za boj proti goljufijam, kadar je to ustrezno. Za proračunsko podporo in makrofinančno pomoč izboljšati strategijo kontrol in okrepiti mehanizme preverjanja, kadar je to ustrezno, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021SC0262>

47. ugotavlja, da je v sporazumu o izstopu navedeno tudi, da se v primerih, kadar zneski, ki se nanašajo na projekte v okviru desetega ERS ali prejšnjih ERS, na dan začetka veljavnosti navedenega sporazuma še niso bili dodeljeni ali so bili sproščeni, delež teh zneskov, ki pripada Združenemu kraljestvu, ne bo ponovno porabil, kar velja tudi za delež sredstev Združenega kraljestva, ki v okviru enajstega ERS ne bodo dodeljena ali bodo sproščena po 31. decembru 2021;
48. pozdravlja ugotovitev Računskega sodišča, da za zaključni račun ERS za leto 2021 ni finančnih posledic, o katerih bi bilo treba poročati, in da na dan 31. decembra 2021 pravilno prikazuje tedanje stanje procesa izstopa;

Proračunska podpora Unije

49. na podlagi združenih odgovorov na vprašalnik za Komisijo ugotavlja, da so plačila proračunske podpore iz ERS leta 2021 znašala 340 milijonov EUR, in sicer je to podporo prejelo 25 držav AKP ter 10 ČDO;
50. ugotavlja, da je Unija v zadnjih dveh letih državam pomagala s proračunsko podporo, ki je skupaj znašala 4,2 milijarde EUR (3 milijarde EUR leta 2020 in 1,2 milijarde EUR leta 2021), namenjena pa je bila podpiranju reform v različnih sektorjih ter preprečevanju nadaljnega gospodarskega in socialnega nazadovanja; ugotavlja tudi, da prizadevanj za večjo uporabo sredstev v začetni fazi iz leta 2020 v letu 2021 ni bilo mogoče v celoti izravnati, ker je novi instrument NDICI – Globalna Evropa začel veljati šele med letom, predpristopni instrument pa šele konec leta 2021; ugotavlja, da so izvajanje programov, ki potekajo, v več državah ovirale tudi politične blokade in notranje krize;
51. ugotavlja, da je največja prejemnica proračunske podpore EU še vedno podsaharska Afrika (35 %), ki ji sledijo evropsko sosedstvo (31 %), Azija (16 %), Latinska Amerika (6 %), Zahodni Balkan (4 %), Karibi (3 %), čezmorske države in ozemlja (3 %) in pacifiška regija (2 %); ugotavlja tudi, da je glede na vrsto pogodbe pogodb o izvedbi sektorskih reform (79 % vrednosti portfelja) več kot pogodb o podpori za konsolidacijo države in krepitev odpornosti (19 %) ter pogodb o podpori za cilje trajnostnega razvoja (2 %);
52. poudarja, da je proračunska podpora Unije sredstvo za zagotavljanje učinkovite pomoči, tudi v kriznih razmerah, ki prispeva h krepitvi državnih sistemov in proračunskih postopkov za izvajanje javnih politik in doseganje trajnostnih rezultatov; opozarja, da je pomembno ohraniti instrument za globalni dostop do cepiva proti covidu-19 (COVAX), da bi čim bolj povečali možnosti ljudi v udeleženih državah za čim hitrejši, pravičnejši in varnejši dostop do cepiv proti covidu-19 ali drugih cepiv v primeru novih kriznih razmer; poleg tega poudarja, da je bila ta podpora ključna med pandemijo covid-19, saj je ponujala dodaten fiskalni manevrski prostor za boj proti negativnim posledicam pandemije; se zaveda, da bi se glede na uničujoče svetovne posledice ruske vojaške agresije v Ukrajini ta prizadevanja v bližnji prihodnosti morala nadaljevati;
53. opozarja, da so izkoreninjenje revščine, spodbujanje demokratičnih vrednot in propadanje okolja med največjimi izzivi, s katerimi se soočamo v sedanjem času; poudarja, da je svet, na katerem 1,2 milijarde ljudi v 111 državah v razvoju ⁽¹⁷⁾ živi v hudi večrazsežnostni revščini, nepravičen in ekološko nevzdržen; poziva, naj se zagotovijo ustrezna sredstva, da bi ustavili sedanje odmikanje od ciljev trajnostnega razvoja;
54. poudarja, da izkoreninjenje revščine ni dobrodelna naloga, ampak pravično dejanje in ključ do neizmernega človeškega potenciala; poudarja tudi, da se krog revščine brez zunanje posredovanja običajno nadaljuje na več področjih, saj se družine z omejenimi sredstvi ali brez njih ujamejo vanj ter soočajo s kroničnim pomanjkanjem hrane, slabim zdravjem, pretresi zaradi podnebnih sprememb in socialno stigmatizacijo; poudarja, da družine, ki živijo na oddaljenih območjih, še vedno nimajo dostopa do osnovnih storitev, kot so čista voda in kanalizacija, zdravstvo ter tržni sistemi, zato njihov socialno-ekonomski status ostaja na isti ravni ali pa se celo slabša;

⁽¹⁷⁾ Svetovni indeks večrazsežnostne revščine za leto 2022.

55. opozarja, da bi bilo treba ljudem, zlasti mladim, omogočiti življenje, študij in delo v njihovi državi in regiji; poudarja, da se bodo brez učinkovitih in uspešnih ukrepov za odpravo revščine, racionalizirane podpore mikrofinanciranju in razvoju malih podjetnikov, migracijski tokovi, zlasti beg možganov, še naprej povečevali, kar bo v namembnih in izvornih državah povzročilo več izzivov;
56. je trdno prepričan, da je pri skrajni revščini najbolje uporabiti večrazsežnost in celosten pristop, ter ponovno poudarja, da je izobraževanje (in usposabljanje) človekova pravica, pa tudi najmočnejše orodje za boj proti revščini, socialni izključenosti in neenakosti;
57. poudarja, da po ocenah 64 milijonov otrok v državah v razvoju ne obiskuje osnovne šole; poudarja, da so posebej prizadete zlasti deklice, saj je njihova pravica do kakovostnega izobraževanja dodatno ogrožena zaradi zapiranja šol, slabega dostopa do učenja na daljavo, vključno z digitalnimi sredstvi, ter zmanjšanja nacionalnih proračunov za izobraževanje, ki je posledica pritiska na nacionalna gospodarstva; poudarja tudi, da je med pomembnimi razlogi nasilje na konfliktnih območjih po svetu, druga velika ovira, ki je pogosto tesno povezana s konflikti, pa je revščina; opozarja, kako pomembno je, da so enake možnosti v središču razvoja; poudarja, da sta opolnomočenje žensk in dostop do ustreznega izobraževanja v državah v razvoju, zlasti za dekleta in žene, pomembna koraka v boju proti revščini in prehranski negotovosti; poudarja tudi, da je treba v partnerskih državah spodbujati dostop mladih žensk do evropskih projektov, poslovnega usposabljanja in sredstev, saj imajo ženske pomembno vlogo v razvoju lokalnega in regionalnega gospodarstva v številnih državah v razvoju;
58. ugotavlja, da EU v približno 100 državah izobraževanje podpira s partnerstvi, kot sta Globalno partnerstvo za izobraževanje ⁽¹⁸⁾ in sklad Izobraževanje ne sme čakati ⁽¹⁹⁾, v partnerstvu z vladami in nevladnimi deležniki pa še naprej spodbuja enakost spolov;
59. pozdravlja prednostno nalogo Komisije, da bi izobraževanje v skupnem portfelju GD INTPA preseglo zastavljeni 10-odstotni cilj in doseglo 13 %;
60. ugotavlja, da je Unija v letu 2021 iz ERS izplačala 85 milijonov EUR za podpiranje izobraževanja v partnerskih državah ter v obdobju 2018–2020 prispevala k vpisu več kot 32 milijonov osnovnošolcev in skoraj 3 milijonov srednješolcev; ugotavlja, da je bilo od navedenega zneska 6 milijonov EUR izplačanih za podpiranje mobilnosti v okviru programa Erasmus in projektov za krepitev zmogljivosti v državah AKP, 31 milijonov EUR za poklicno izobraževanje in usposabljanje (od tega 5 milijonov EUR v okviru programov proračunske podpore), 1,2 milijona EUR za gradnjo in blago, 0,8 milijona EUR za storitve, preostalih 24 milijonov EUR pa v obliki nepovratnih sredstev;
61. ugotavlja, da se je Komisija lani zavezala, da bo Globalnemu partnerstvu za izobraževanje namenila 700 milijonov EUR, da bi zagotovili usposobljene učitelje za 140 milijonov otrok, 88 milijonom otrok pa omogočili dostop do šole in izobraževanja;
62. ponovno poudarja, da imajo programi za podjetništvo ključno vlogo v boju proti revščini in pri nastanku gospodarske rasti; poudarja, da je s poslovnim usposabljanjem mogoče pomagati malim podjetnikom, da ustanovijo podjetja in izboljšajo poslovno prakso, s tem pa omogočiti revnim družinam, da najdejo pot do trajnih možnosti za preživljanje in socialno-ekonomske odpornosti; vendar ugotavlja, da bi bilo treba za izboljšanje učinkovitosti teh programov usposabljanje dopolniti s prilagojeno podporo in spremljanjem; opozarja, da je treba v partnerskih državah spodbujati dostop mladih žensk do evropskih projektov, poslovnega usposabljanja in sredstev;

⁽¹⁸⁾ <https://www.globalpartnership.org/>

⁽¹⁹⁾ <https://www.educationcannotwait.org/>

63. pozdravlja novi okvir za obvladovanje tveganja za države, ki je začel veljati leta 2021; ugotavlja, da temelji na predhodnem okviru za obvladovanje tveganja, ki je bil vzpostavljen leta 2013; ugotavlja tudi, da je novi okvir prilagojen okviru mednarodnih partnerstev in geopolitičnemu okolju, ki se spreminjata, ter novemu instrumentu NDICI – Globalna Evropa, in da se uporablja za države, s katerimi ima Unija dvostranske pogovore o sodelovanju, vključno z znatnim številom držav, ki ne prejemajo proračunske podpore;
64. ugotavlja, da delegacije EU in osrednje službe Komisije uporabljajo zaključke novega okvira za obvladovanje tveganja ter nadalje ukrepajo v zvezi z izvajanjem ukrepov za zmanjšanje tveganja in napredkom, doseženim s prednostnimi nalogami dialoga o politikah, v sinergiji z drugimi obstoječimi orodji za analizo in poročanje;
65. meni, da ima ERS tako kot drugi programi Unije majhno prepoznavnost in se slabo oglašuje med lokalnimi prebivalci, ki imajo korist od financiranja Unije, ne da bi se zavedali njene podpore in solidarnosti; meni tudi, da je treba Evropski razvojni sklad bolj razložiti javnosti;
66. v zvezi s tem pozdravlja usklajena in zavezujoča minimalna poslovna pravila Komisije glede komuniciranja in prepoznavnosti Unije, ki veljajo za vse programe financiranja Unije in načine upravljanja v obdobju financiranja 2021–2027 ⁽²⁰⁾; vendar meni, da bi morala biti vsaka država upravičenka delno odgovorna za načrtovanje ukrepov za komuniciranje (pod nadzorom služb Unije), da bi povečali ozaveščenost med prebivalci o projektih in dejavnostih, ki jih financira Unija; poziva Komisijo, naj preuči to možnost;
67. meni, da bi morala vsaka država upravičenka skupaj s koledarjem za večletni finančni okvir predstaviti dolgoročen načrt, v katerem bi navedla svoje projekte in cilje; meni, da bi s tem sistemom lahko povečali preglednost in predvidljivost evropske razvojne pomoči, kar bi omogočilo določitev dolgoročnih ciljev, kot jih je opredelila Komisija, in sicer na področjih, kjer je potrebno načrtovanje za prihodnost, kot so energija, zdravje, oskrba z vodo ter digitalni in zeleni prehod; meni, da bi morala tak načrt predstaviti vlada upravičenka ob zanašanju na udeležbo lokalnih deležnikov, katerih prispevek bi bilo treba spodbujati; meni, da bi s tem spodbudili tudi sodelovanje namembnih držav pri oblikovanju razvojne politike Unije, in sicer z udeležbo njihovih institucij in deležnikov;
68. poziva Komisijo, naj oceni, ali bi bilo mogoče vzpostaviti spletno platformo za objavlanje vseh projektov ERS in instrumenta NDICI – Globalna Evropa da bi povečali preglednost in izboljšali dostop do podatkov;
69. z zadovoljstvom ugotavlja, da je GD INTPA na področju zunanjšega delovanja skupaj z drugimi zadevnimi generalnimi direktorati in službami sprejel nov pristop h komuniciranju na državni, regionalni in svetovni ravni; ugotavlja, da novi pristop namesto razdrobljenega komuniciranja o posameznih projektih obsega bolj osredotočena in strateška prizadevanja; pozdravlja objavo posodobljenih smernic za komuniciranje in povečanje prepoznavnosti EU pri zunanjem delovanju ⁽²¹⁾, v katerih je navedeno, kaj se pričakuje od partnerjev, ki izvajajo zunanje ukrepe Unije;
70. obžaluje, da Svet po izteku sporazuma o partnerstvu iz Cotonouja med Unijo in državami AKP februarja 2020 in začetku novega sporazuma o partnerstvu aprila 2021 še ni odobril podpisa novega sporazuma o partnerstvu, zaradi česar je bilo treba stari sporazum vsako leto podaljšati, zaradi česar zdaj vse skupnosti AKP in Unije sodijo v pravno sivo območje v zvezi z nadaljevanjem političnega dialoga in razvojnih politik; poziva Svet, naj odpravi veto ene države članice in odobri podpis novega sporazuma o partnerstvu;

⁽²⁰⁾ https://commission.europa.eu/funding-tenders/managing-your-project/communicating-and-raising-eu-visibility_sl

⁽²¹⁾ https://international-partnerships.ec.europa.eu/knowledge-hub/communicating-and-raising-eu-visibility-guidance-external-actions_en

71. meni, da bi bilo mogoče rezultate razvojne pomoči Unije izboljšati s trdnim in ciljno usmerjenim usklajevanjem ukrepov financiranja ERS in Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa (NDICI – Globalna Evropa), zlasti s čezmejnimi projekti, da bi vzpostavili sinergijo in povečali dodano vrednost financiranja ERS in tega instrumenta;
72. opozarja na dodano vrednost instrumentov za mešano financiranje, ki javna nepovratna sredstva združujejo z zasebnimi posojili; poziva Komisijo, naj prednostno obravnava in spodbuja uporabo takih instrumentov; poziva Komisijo, naj vključi zasebni sektor, in sicer prek lokalnih malih in srednjih podjetij ter podjetnikov;
73. je seznanjen s pripombami Komisije o ocenah, ki jih izvaja, med drugim o ERS; kljub temu ponovno poziva k celoviti oceni projektov, ki se financirajo iz ERS, da bi Parlament lahko natančno ocenil učinek sredstev ERS in preveril, ali se spoštuje končni cilj razvojne pomoči, in sicer zmanjšanje ter končno izkoreninjenje revščine;
74. opozarja, da se razmere, v katerih se izvajata razvojna politika in politika humanitarne pomoči Unije, nenehno slabšajo, zlasti zaradi pandemije covid-19, nenehnega zaostrovanja vplivov podnebnih sprememb, izgube biotske raznovrstnosti, čedalje večje prehranske negotovosti in vse večjih posledic ruske vojaške agresije proti Ukrajini; ugotavlja, da se vrzel med potrebnimi sredstvi in sredstvi, ki so na voljo za odzivanje na vse hujše podnebne krize, lakoto, dolg, humanitarne in druge krize, zaradi katerih se prvič v zadnjih desetletjih povečuje neenakost in zaostruje revščina, nenehno povečuje; poziva, naj se zagotovijo ustrezna sredstva, da bi ustavili sedanje oddaljevanje od ciljev trajnostnega razvoja OZN, namesto da bi se k njim približevali; poudarja, da je treba kljub številnim izzivom, s katerimi se Unija sooča zaradi pandemije covid-19, ruske vojaške agresije v Ukrajini ter njenih geopolitičnih in gospodarskih posledic, povečati porabo za razvojno pomoč;
75. obžaluje, da ob sprejetju ciljev trajnostnega razvoja leta 2015 ni bilo prenosa financiranja za razvoj „z milijard na bilijone“; ugotavlja, da je nujno treba mobilizirati veliko več zasebnih sredstev na svetu, in sicer s spodbujanjem naložb in učinkovitejšim obdavčenjem, pri čemer je treba poskrbeti, da bodo ukrepi usklajeni s cilji Agende 2030 in skladnosti politik za razvoj, prav tako pa povečati javno financiranje za razvoj v skladu z mednarodnimi zavezami na ravneh, ki jih Unija še zdaleč ni dosegla;

Nadaljnji ukrepi v zvezi z razrešnico za leto 2020

76. ugotavlja, da je Komisija povzetek ukrepov, sprejetih v odziv na glavne politične prednostne naloge, ki sta jih Evropski parlament in Svet izrazila v postopku podelitve razrešnice za leto 2020, predložila v poročilu Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o nadaljnjem ukrepanju na podlagi razrešnice za proračunsko leto 2020 ⁽²²⁾, ki je del celovitega svežnja finančnih poročil in poročil o odgovornosti;
77. ugotavlja, da je Komisija Parlament v odziv na njegovo zahtevo seznanila z najnovejšim stanjem izvajanja osmega in devetega ERS;
78. pozdravlja izvajanje priporočila Parlamenta o podpori upravi čezmorskih držav in ozemelj, s katerim se zagotavlja pravična razdelitev sredstev; poudarja pa, da je treba povečati skladnost delovanja Unije v regiji AKP, s čimer se bo zagotovilo, da se bo prednost namenila razvojnim ciljem ter da bodo politike v zvezi s čezmorskimi državami in ozemlji povezane z razvojem njihovih zadevnih geografskih regij ter usklajene s prednostnimi nalogami Unije;
79. ugotavlja tudi, da so se ugotovitve Parlamenta upoštevale pri ocenjevanju akcijskega načrta GD INTPA za leto 2021 v zvezi z obravnavo ugotovljenih pomanjkljivosti pri kontrolah in velikih tveganjih.

⁽²²⁾ COM(2022), 0331 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022DC0331>